

Hendrik Johannes Cruijff, van 25 april 1947, is Nederlands en Europa's beste voetballer van de 20<sup>e</sup> eeuw, en de één na beste van de wereld. De frêle en razendrap bewegende en denkende spits werd groot bij Ajax en Barcelona, eerst als speler en later ook als trainer-coach. Hij richtte zijn eigen Johan Cruyff College, Johan Cruyff University en Johan Cruyff Foundation op, een non-profit organisatie. Daarnaast zijn er de Cruyff Courts, sportveldjes voor de jeugd in overvolle volkswijken. Eind 2010 begon hij aan een fluwelen revolutie bij Ajax. Cruijff trok aan het langste eind en sindsdien werd Ajax, onder de door hem gesteunde en gewaardeerde nieuwe trainer Frank de Boer, driemaal op rij landskampioen.

Een gesprek over details (één van zijn stokpaardjes), respect, sport & maatschappij, samenwerking, en ook misverstanden over de persoon Cruijff.

*Johan, 'details' noem jij vaak als bepalend voor het verschil tussen goed en heel goed. Waar beginnen die details en houden de grote lijnen op?*

'Als je naar onze Foundation kijkt, wordt de grote lijn gevormd door kinderen en minder validen. Als sportonderneming heb je veel dingen nodig, waaronder auto's. Audi zit - en over de hele wereld - ook altijd in sport en heeft onze foundation met auto's geholpen. Privé rijd ik (hij zegt het lachend) ook in een Audi. Dat is dus een fantastische samenwerking. Zoiets kun je een detail noemen, maar het is wel ontzettend belangrijk.'

*Wanneer beseft je voor 't eerst dat details bepalend zijn?*

'O, dat komt vrij snel, zeker in een teamsport als voetbal, waarin je altijd naar anderen moet kijken: waar bevindt die zich op het veld, wat doet 'ie wel en wat doet 'ie niet, wat kan 'ie wel en wat kan 'ie niet? Dat zijn - om er een paar te noemen - allemaal details.'

*Was je toen 20, 25 ...*

'Nee nee, jonger. Wij hadden Michels als trainer en die lette op details. Opletten; daar begint 't mee, anders kun je die details niet zien, nooit. Details zoals: zit een medespeler in de wedstrijd of niet? Moet je hem helpen? Waar is die tegenstander goed in? Zijn ze goed in cornerballen? Nou, dan moet je zorgen dat je geen cornerballen tegen krijgt. Altijd gaat het om details. Mede dankzij de oudere spelers om me heen, die wel ervaring hadden, heb ik dat vrij vroeg geleerd. Zij gaven me aanwijzingen: pas op, achter je. Want met zoiets simpels help je een ander ook al. Als je instructies krijgt, ga je ze op een gegeven moment zelf ook geven. Daardoor krijg je oog voor die details en kun je een eind verder komen dan iemand die gedachteloos maar wat doet.'

*Hoe ver is het Ajax van Frank de Boer qua grote lijnen en details?*

'O, maar dat doet de hele technische staf, het technische hart, dat we daar hebben neergezet. Allemaal zijn die bezig met de details. Een belangrijk aspect is de individuele training, waarin veelal jonge spelers met voetbaldetails in aanraking komen. Kijk, in mijn tijd voetbalde iedereen op straat, de hele dag. Koppen, pingelen, passen, sprinten, linker- en rechterbeen gebruiken; dat leerden we allemaal daar. Maar die straat heb je niet meer als leerplek, dus is het aantal uren dat ze bezig zijn met voetbal of een andere sport aanzienlijk verminderd. Dat vereist dus een inhaalslag bij de clubs, wat ook weer geld kost. Het mooiste zou zijn wanneer dat op de Engelse of Amerikaanse manier kan, via de hogere opleidingen, de high schools en de university's. Maar zo doen we dat niet in Nederland. Helaas! En ook op de lagere en middelbare scholen wordt steeds minder aan lichamelijke opvoeding gedaan. Daarmee heeft sport een totaal andere noodzaak gekregen dan vroeger. Onze 14 spelregels ([www.cruyff-foundation.org/14-regels-van-johan-cruyff/](http://www.cruyff-foundation.org/14-regels-van-johan-cruyff/)), die bij al onze sportinstellingen hangen, omvatten eigenlijk het hele leven. Daar zit alles in. Sport is ook altijd een afspiegeling van de maatschappij en van het leven. Dus kun je er veel meer mee doen en uit halen als je dat soort regels hanteert. En het is heel simpel. Regels; dat is iets dat je met elkaar afsprekt en waaraan je je dus moet houden. Zo doen we dat met de Foundation en met onze partners. Wij respecteren die partners te allen tijde; omdat die altijd hun best doen, nooit rare dingen

uithalen; net zoals wij. Dat is de basis van de samenwerking en dan ben je sámen op de goeie weg.'

*Maar jij hebt toch de naam dat samenwerken niet je grootste hobby en kwaliteit is?*

'Maar wie geeft je die naam? Ik kom die mensen nooit tegen. Samenwerken is júist belangrijk. Niemand is in staat alles te kunnen, laat staan alles alleen te dóen. Beperk je dus tot waar je goed in bent en laat anderen je helpen bij de rest. Daarom moet je ook delegeren. Mensen kun je ook beter maken door ze verantwoordelijkheden te geven.'

*En dat zegt iemand, die de naam heeft dat hij alles beter denkt te weten en te kunnen.*

'Dat is dus niet zo en dat zou ook belachelijk zijn om zo te denken. Omdat je bekend bent, word je vaak gevraagd het woord te voeren. Maar daarom ben je nog niet degene die er ook het meeste verstand van heeft. Een hoofdtrainer heeft uiteraard bepaalde kwaliteiten. Maar niemand is volmaakt, dus zal ook bij hem altijd een aantal benodigde kwaliteiten ontbreken. Daar heb je dus assistenten voor met die andere, extra en dus toegevoegde kwaliteiten. Dat is overal zo, en met alles. In de autobranche zet de één die dingen in elkaar en de ander verkoopt ze.'

*Ook in dit 'ik'-tijdperk spreek jij, net als Ajax-coach Frank de Boer, altijd over 'wij'.*

'Natuurlijk! Als je gewend bent in een voetbalelftal te spelen, weet je dat het 'wij' is; áltijd. In je eentje kun je, zelfs als je de beste van de wereld bent, geen wedstrijd winnen. Dat is onmogelijk; in een team heb je allerlei verschillende en elkaar aanvullende kwaliteiten nodig en dat geldt niet alleen voor een voetbalteam. In de Formule1 wordt iets uitgevonden en aan het eind van de rit profiteren wij privéautorijders er ook van. En zo gaat het op elk gebied en bij elk bedrijf.' Lachend: 'Zijn we toch weer bij auto's aangekomen.'

AUDI MAGAZINE 2013